

รายงานการศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน

เรื่อง

กำลังผลิตพืชอาหารในพื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดอุดรธานี

The food capacity in Udon Thani community forest.

Udon Thani Porvince

บทคัดย่อ

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลกำลังผลิตพืชอาหารในพื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดอุดรธานี โดยได้ทำการคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย ซึ่งเป็นหมู่บ้านในโครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ ปี 2548 จำนวน 12 หมู่บ้าน โดยการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างจากผู้นำชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชน ผู้รู้ และผู้ที่พึ่งพิงป่า จำนวน 7-10 คน ในลักษณะการประชุมกลุ่มจากการศึกษาพบว่า พืชอาหารและของป่าอื่น ๆ ที่นำมาบริโภค และใช้ประโยชน์ และมีความสำคัญต่อราษฎรทั้ง 12 หมู่บ้าน แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ 4 ประเภทคือ 1) ประเภทเห็ด ที่สำรวจพบมี 38 ชนิด และที่พบมากที่สุดได้แก่ ระโงก ปลวก หน้าแดง ก่อ ขาว ดิน เพาะ ไกร บด ขอนขาว ผึ้ง หน้าหมอง หน้าวัว หน้าแห่ 2) ประเภทพืชผักผลไม้ป่า ที่สำรวจพบ 40 ชนิด ที่พบมากที่สุดได้แก่ เสม็ก คีว ผักหวาน ดอกกระเจียว ผักกูด ผักหนาม ข่าป่า มะแงว มะไฟ สมอไทย มะขามป้อม กระบก 3) ประเภทพืชสมุนไพร ที่สำรวจพบมี 51 ชนิด ที่พบมากที่สุด ข่าป่า จิงป่า กระชาย ตะไคร้ต้น เป่าข่อย เป่าใหญ่ ไมยลาป ยาหว่า อ้อยสามสวน 4) ประเภทแมลงและสัตว์ขนาดเล็ก ที่สำรวจพบมี 28 ชนิด ที่พบมากที่สุด ได้แก่ จักจั่น ไช้มดแดง แมงแดง แมลงทับ แมลงซอน กูดจี จิโนน กิ้งก่า ผลผลิตจากป่าชุมชน ชาวบ้านส่วนใหญ่จะเก็บหาของป่าที่มีขึ้นตามฤดูกาล เพื่อนำมาบริโภค หากเหลือจากการบริโภคก็จะนำไปจำหน่าย หรือแบ่งปันให้ญาติ หรือเพื่อนบ้านใกล้เคียง